

Peqqinnissaqarfimmi sulisunik avataaneersunik atorfinititsinissamut periarfissat aporfiillu pillugit nassuiaat

Imarisaa

Siulequt.....	3
1. Tunuliaqutaa	4
2. Aallaqqaasiut	4
3. Peqqinnissaqarfimmi sulilersitsiniarnermi inatsisitigut sinaakkutit.....	5
3.1. Nakorsat pillugit inatsisit.....	5
3.2. Nakorsat akuersissuteqarnissaanut piumasaqaatit	5
3.3. Nunanit allaneersunik atorfinititsiniarnermi allaffissornikkut unammilligassat.....	6
3.4. Peqqissaasut pillugit inatsisit.....	6
3.5. Peqqissaasut akuersissuteqarnissaanut piumasaqaatit	6
3.6. Nunanit allaneersunik (nunat avannarliit, Finland, Norge Sverige ilanngunnagit) peqqissaasunik atorfinititsiniarnermi inatsisitigut unammilligassat	7
3.7. Sulisinnaanermut najugaqarsinnaanermullu akuersissutit	8
3.8. Fasttrack pillugu isumaqatigiissut.....	8
3.9. Peqqinnissaqarfimmi sulisut pillugit isumaqatigiissuteqarnissamut aqqissuussaq	9
3.10. Ilinniarsimanermut, atorfeqarsimanermut akuersissuteqarnermullu uppersaatait	10
3.11. Fasttrackimik isumaqatigiissut malillugu peqqinnissaq pillugu isumaqatigiissummut assersuut	10
3.12. Nunanit allaneersut suliffimminnik taarsiisarnernunat unammilligassaq.....	10
3.13. Inatsisitigut sinaakkutit uteqqiiffigalugit.....	11
4. Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuaq.....	12
4.1. Iliuuseqarfissat	13
4.1.1. Ineqarneq.....	13
4.1.2. Sulisoqarnermi allaffissorneq	14
4.1.3. Kulturit arlallit pillugit ilinniarneq paasinninnerlu	15
4.1.4. Sulilinnginnermi sulilernermilu periarfissat.....	15
4.2. Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup innersuussutaanik nunaniillu allaniit atorfinititsiniarnermik suliaqarfiusussamik suliniummut allattoqarfimmik pilersitsineq	16
5. Periarfissat aporfissallu	18

5.1. Periarfissat:.....	18
5.2. Aporfiit:.....	19
6. Naggasiut.....	20

Siulequt

Ullumikkut misigivarpud peqqinnissaqarfik suliassani annertusiartuinnartuni malinnaaniapiloortunik sulisoqartoq, tamannalu unammilligassaavoq. Siunissami innuttaasut amerlanerusut utoqqaliartussappud sulisinnaasullu ikiliartussallutik. Taamaammat Peqqinnissaqarfiup peqqinnissamut tunngatillugu piumasaqaatit annertusiartuinnartut iliuuseqarfigninnaaniassammagit suleriaatsimik aaqqissuussinermillu allanngortitsinissarpud pisariaqarpoq.

Danskit nunanilu avannarlerneersut saniatigut nunanit allanit atorfinitsitsisinnaanermut periarfissatut sammineqartoq politikikkut uteqattaartumik sammineqarpoq. Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi peqqissutsimi sulianut ilinniagaqarnermik akuersissuteqarnermillu tunngaveqartut atorfiit isumaginnissaannut nammineq innuttarisanik ilinniartitsineq arriitsumik ingerlavoq. Tamanna ingerlaavartumik qitiutinneqassaaq ukiunilu tulliuttuni politikikkut salliutinneqartariaqarluni.

Nalinginnaasumik nunani avannarlerni peqqissutsikkut sullissisut pillugit annertuumik unammilleqatigiittoqarnera ilaatigut pissutigalugu danskinik nunanilu avannarlerni najugaqartunik atorfinitsitsiniarneq unammillernarpoq. Tassa imaappoq pisariaqartinneqartunik naammassinninnissamut taamaallaat nalinginnaasumik sulisussarsiornermi aqutigineqartartut atussallugit naammannissaat ilimananngilaq. Taamaattumik peqqissutsimut tunngatillugu sulisussarsiornermissamut periarfissat nutaat ujartornissaat pisariaqartinneqarpoq, assersuutigalugu Island tamatumingna misilittagaqarluarpoq. Islandimi peqqinnissaqarfimmi peqqissaasutut atorfillit avataaneersut 8%-iupput.

Taamaattorli nunami maani peqqinnissaqarfimmi sulisunik akuerisaasunik soorlu nakorsanik, peqqissaasunik juumuunillu, qallunaatut kalaallisulluunniit oqaaseqanngitsunik atuinermut misilittakkagut killeqarput. Taamaattumik nunanit allaneersunik peqqinnissaqarfimmi atorfinitsitsinissamut periarfissat aporfii illu suunersut misissorneqarnissaat pisariaqarpoq, taamaalilluni atuutilersitsinissamut pilersaarummik suliaqarnerup ingerlateqqinnissaa aallartilluarsinnaavoq.

Atuarluarnissassinik kissaappassi.

Inussiarnersumik

Agathe Fontain

1. Tunuliaqutaa

Inatsisartut 2022-mi Ukiaanerani Ataatsimiinnerini Naalakkersuisunit aammalu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititalianit Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuusiornissaannut piumasaaqateqartoqarsimavoq Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi peqqinnissaqarfimmi sulisunik nunanit avataaneersunik sulilersitsiniarnermi periarfissanik unammilligassanillu misissuisoqassaaq. Nassuiaat 2023-mi Ukiaanerani ataatsimiinnermi saqqummiunneqassaaq.

2. Aallaqqaasiut

Nassuiaatip matuma siunertaa tassaavoq Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi nunanit allaneersunik peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasunik periarfissanik unammilligassanillu misissuinnermit paasissutissiineq.

Nassuiaat atorlugu Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi atorfiit inuttaqanngitsut, suliassaqarfimmi sumiiffinnilu assigiinngitsuniittut ullumikkut inuttaleruminaatsinneqartartut inuttalerneqarsinnaanissaat qulakkeerniarneqarpoq. Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasunik ilinniarsimasunik sulilersitsinermi tunngavigineqartartut annertusineratigut peqqinnissaqarfimmi sullissineq pitsaanerulerlunilu aalaakkaanerulersinnaavoq.

Nassuiaammi immikkoortoq siullermi peqqinnissaqarfimmi sulisunik sulilersitsiniarnermi inatsisitigut sinaakkutissat nassuiarneqarput. Nakorsanut peqqissaasunullu inatsisit akuersissuteqarnermullu piumasaaqatit nassuiarneqarput, aammalu nunani allaneersunik peqqinnissaqarfimmi sulilersitsiniarnermi inatsisitigut ajornartorsiutaasinnaasut aamma iserfigineqarlutik. Tamatuma kingorna sulinissamat, nunamiinnissamullu akuersissutinut attuumassusillit nassuiarneqassapput, tassunga ilanngullugu fasttrack pillugu isumaqatigiissutit, peqqinnissaqarfimmi sulisut aqqissuussaaneerat pillugu isumaqatigiissutit kiisalu nunatsinni nunanit allaneersunik peqqinnissaqarfimmi sulilertoqarpat periarfissat unammilligassallu nalaanneqarsinnaalerumaartut aamma iserfigineqassallutik.

Nassuiaammi immikkoortup aappaani Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup sulisinnaasunik nunatsinneersunit avataaneersunillu atorfinitsitsiniarnermut tunngatillugu iliuuseqarfigineqarsinnaasutut siunnersuuteqarfigisaat iserfigineqassapput. Uani Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup siunnersuusiat immikkullu najugaqarnermut, sulisoqarnermut, kulturit assigiinngitsut pillugit ilinniarnissamat paasinninnissamullu kiisalu sulilinnginnermi iliuuserineqartartussat pillugit eqqumaffigeqqusimasaat aamma iserfigineqassallutik.

Nassuiaatip immikkoortuata pingajuanni suliniummut allattoqarfissamik pilersitsiniarneq iserfigineqassaaq, tassanilu Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup siunnersuutaat nunanilu avataaneersunik sulilersitsineq suliarineqartassaaq. Uanilu suliniummut allattoqarfik pillugu pilersaarusiit saqqummiunneqassapput.

Nassuiaatip immikkoortuata sisamaanni nunanit avataaneersunik peqqinnissaqarfimmi sulilersinnaasunik sulilersitsiniarnermi periarfissatut unammilligassatullu taakkartorneqartut uteqqiiffineqassapput.

Nassuiaatip naammassinerani oqaluuserisat tamarmik naggasiummi naggaserneqarput.

3. Peqqinnissaqarfimmi sulilersitsiniarnermi inatsisitigut sinaakkutit

Immikkoortumi tulliuuttumi nunanit allaneersunik peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasunik atorfinitsitsiniarnermi inatsisitigut sinaakkutit naatsumik nassuiarneqassapput. Immikkoortumi nakorsanut peqqissaasunullu inatsisit saqqummiunneqassapput, aammalu nunanit allaneersunik atorfinitsitsiniarnermi inatsisitigut allaffissornikkullu unammilligassat saqqummiunneqassapput kiisalu peqqinnissaqarfimmi sulisut pillugit fasttrack pillugu isumaqatigiissut saqqummiunneqassalluni.

3.1. Nakorsat pillugit inatsisit

Nakorsatut sulisinnaaneq pillugu inatsisitigut kikkut nakorsatut sulisinnaanersut aalajangersarneqarsimavoq, taannalu Danmarkimi inatsisiliaavoq 1991-imeersoq. Ukiut 30-it inatsisit akuerineqarneranit ingerlareersimalerput, pissutsillu allanngorsimangaarmata inatsisit allanngorneqarnissaat eqqartorneqalerpoq. Nakorsat pillugit inatsimmi § 3 a-mi imm. 2-mi allassimasut aallaavigalugit Nunatsinni nakorsaaneqarfik Danmarkip avataaneersunik nakorsat ilinniarsimasut akuersissutissaanik tunisinnaavaat, taamaalillutik pineqartut Kalaallit Nunaanni sulisinnaalerlutik. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni nakorsat nunanit allaneersut akuersissummik tuninissaat namminerlu sulisinnaanissaat periarfissaavoq. Kalaallit Nunaanni maannakkumut ataatsimoorussamik akuersissutinut inatsiseqartoqanngilaq.

3.2. Nakorsat akuersissuteqarnissaanut piunasaqaatit

Maani nunatsinni nakorsatut sulisinnaaniaraanni, piunasaqaataavoq nakorsatut sulisinnaanermut inatsisit malillugit akuersissummik peqarnissaq¹. Innuttaasut EU/EØS-p avataani najugallit nakorsatut EU/EØS-p avataani ilinniarsimasut pillugit Nunatta nakorsaaneqarfia qinnuteqarnissamut periusissianik atuuttunik suliaqarsimavoq:

- Misilitsissimanermut uppersaarnaatit uppersaaneq, assersuutugalugu USA-mi Educational Commission for Foreign Medical Graduates (ECFMG®)²³ malillugu.
- Qinnuteqartut nunagisaannit massakkulluunniit najugaqarfigisaannit pisortatigoortumik pisortaqarfinnit naapertuuttumit "Certificate of Current Professional Status/Certificate of good standing"-imik pissarsisimaneq.
- Sulisitsisoq peqatigalugu oqaatsitigut pinnaasamik nalilersuineq. Oqaatsitigut piginnaasat atorfirmut qinnutigineqartumut naapertuuttassapput.
- Kalaallit Nunaanni peqqissutsimut inatsit pillugit pikkorissarneq aammalu nakorsatut piunasaqaatit pillugit suliaqarsimaneq nakorsiallu pinnaatitaaffiiniik paasissutissiineq.
- Nalimmassarnissamut sungiusarnissamillu siunertalimmik atorfinitsinneqarneq (naliliiffigisassamik atorfinitsinneqarneq). Akuersissutaagallartoq tunniunneqassaaq, piffissamilu pineqartumi pineqartoq nakorsatut sulisinnaavoq.

¹ [Anordning for Grønland nr. 860 af 18. december 1991 om ikraftsættelse af lov om udøvelse af lægegerning](#)
Nakorsatut sulineq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni atortuulersinnissaa pillugu peqqussut normu 860 18. december 1991-meersoq

² <https://stps.dk/sundhedsfaglig/autorisation/soeg-autorisation/laege/laege-uddannet-uden-for-norden-eu-og-oes/godkendelse-af-uddannelse>

³ <https://www.ecfm.org/>

- Qaammammi nalilersuiffiusussaasumi kingullermi nakorsaq ataavartumik Kalaallit Nunaanni akuersissuteqarsinnaanermut qinnuteqarsinnaavoq, aammalu nammineq nakorsatut immikkullu ilisimasalittut sulisinnaanermut akuersissummik pissarsisoqarsinnaalluni.
- Nakorsaanertut atorfinitsitsisoqassatillugu, tamanna inatsisit atuuttut atorlugit pisinnaavoq, aammalu avataaniit immikkut piginnaasanik nalilersuisoqartariaqarluni ("§14 nalilersuineq").

3.3. Nunanit allaneersunik atorfinitsitsiniarnermi allaffissornikkut unammilligassat

Nunanit allaneersunik, Danmarkimit akuersissummik tunineqarsimanngitsunik, atorfinitsitsiniarnermi qinnuteqartup maani nunami nakorsatut sulisinnaanissaanut piumasaqaatinik naammattunik naammassinnissinnaanersoq nalilersorniarlugu suleriuseqartoqarnissaanik sulisussaqaarnissamillu pisariaqartitsisoqarpoq. Suliffeqarfiit ilinniarsimanermut uppernarsaatiniq nalilersuisissagaanni aningaasartuutigineqartariaqarput, taakkualu qinnuteqartunit, sulisitsisumit Namminersorlutilluunniit Oqartussaqaarfimmit matussuserneqartariaqarput. Nakorsat qinnuteqartussat amerlissappata, tamanna isumaqarsinnaavoq Nakorsaaneqarfimmi nalilersuinerup ingerlannissaanut sulisussaaruuttoqarsinnaasoq.

Nakorsat Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqaarfimmut peqqissutsimullu ilisimasaqanngitsut, tamaani sulilissappata ilinniartinneqartariaqarput, tassanilu pissutsit tamaani atuuttut illersorneqarsinnaasunik suliaqarfigisinnaaniassagamikkit ilinniartinneqassapput. Ilinniartitsinermi ilaatigut nakorsianut allattuiffiit digitaliusut digitalimillu atortussiat allat ilinniarneqassapput.

3.4. Peqqissaasut pillugit inatsisit

Nakorsanik atorfinitsitsiniarnerup akerlianit peqqissaasunik nammineerluta ilinniartitsivugut, Kalaallit Nunaannili Peqqinnissaqaarfimmi pisariaqartinneqartut tamakkerlugit matussusersinnaanngilagut. Maannakkut peqqissaasunut suliffissat pingajoraarterutaat nunatta avataaneersunit inuttalerneqarsimapput. Naak maani nunami peqqissaasut ilinniakkaminnik naammassisartut amerlassusaat ikiliartunngikkaluartut, peqqissaasut amerlassusaat appariatulissapput, tassani peqqissaasutut naammassisut siulliit ukiut qulit tulliuuttut iluini soraarninngortitertussaapput.

3.5. Peqqissaasut akuersissuteqarnissaanut piumasaqaatit

Oqaatigineqareersutuut Nunatta Nakorsaaneqarfia akuersissutinik suliaqartuupput, tassunga ilanngullugit Kalaallit Nunaanni, Danmarkimi nunanit allanit EU-miillu peqqissaasutut ilinniarsimasut akuersissutaanik tunniussisarnerit.

Maani nunami peqqissaasutut sulisinnaassagaanni, peqqissaasutut sulisinnaatitaanermut akuersissummik peqartariaqarpoq⁴. Tassunga ilaliussamik nalunaarummik

⁴ Landstingsforordning nr. 7 af 30. oktober 1995 om sygeplejerskers autorisation og virke
Peqqissaasut sulisinnaatitaanerat sulinerallu pillugit Inatsisartut peqqussutissaannut nr. 7 oktoberip 30.-nit 1995

saqqummertoqaqqammerpoq⁵, tassanilu atorneqarnissamut piumasaqaatit nassuiarneqarput. Tunngaviusumik piumasaqaataavoq peqqissaasutut maani nunami ilinniarsimanissaq, imaluunniit ilinniakkamik ilinniakkap pitsaassusaanut naapertuuttumik ilinniarsimanissaq, taakkualu saniatigut akuersissummik tunineqarsimanissaq. Akuersissummik tunniussinermi qinnuteqartoq nalilersorneqartarpoq sulinerminut atatillugu avatangiisiminut navianartorsiortitsisinnaanersoq.

Akuersissummik pissarsiniaraanni imaattoqartariaqarpoq:

- Kalaallit Nunaannit:
 - Kalaallit Nunaanni peqqissaanermut ilinniarfimmit angusiffigineqartariaqarpoq, aammalu Peqqissaanermik Ilisimatusarfimmi ilinnialernissaminut atatillugu akuersissummik pissarsisimasariaqarluni.
- Nunani avannarlerneersut:
 - Nunanit avannarlerni peqqissaasutut ilinniarfiit akuerineqarsimapput, taamaakkaluortoq Nunatta Nakorsaaneqarfiannit akuersissummik pissarsisoqartariaqarpoq.
- Nunanit allaneersut allat:
 - Kalaallit Nunaanni Peqqissaanermut Ilisimatusarfimmi ilinniarfiup pitsaaqataanik angusilluni soraarummeersimasariaqarpoq. Nalilersuineq inunnut ataasiakkaanoortassaaq, Nakorsaaneqarfimmiillu suliarineqartassalluni. Taamaaliortoqarnissaanut suliap ingerlannissaanut piffissamik atuinissaaq naatsorsuutigineqassaaq.⁶

Qulaani taakkartorneqartut saniatigut nunanit allaneersunik peqqissaasunik atorfinitsitsiniarnermi Peqqissaasut nunani allaneersut peqqinnissaqarfimmi atorfinitsitaasarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 15, 22. april 1998-imeersoq malillugu "piumasaqaatit malinneqarsinnaasut" tassaapput:

- Peqqissaasoq ukioq ataaseq suliffimmik nunani avannarlerni misiliisimassaaq oqaatitsigullu misilittagaqassalluni.
- Danskisut oqaatitsigut piginnaasat qaffasissusaat tassaassaaq, nunani allaneersut danskisut misilitsinnermi Danskprøve 2-mi taaneqartartunik naammassinnissinnaasut.
- Imaluunniit oqaatitsigut piginnaasat kalaallisuujustinnaapput imaluunniit sumiorpaluutit assingusut allat (inuktitut).

3.6. Nunanit allaneersunik (nunat avannarliit, Finland, Norge Sverige ilanngunnagit) peqqissaasunik atorfinitsitsiniarnermi inatsisitigut unammilligassat

Immikkoortumi qulaani taakkartorneqareersutut maani nunami peqqissaasutut sulissagaanni akuersissutimik peqarnissamik piumasaqaateqarpoq. Uanili maluginiarneqassaaq piumasaqaatit

⁵ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 15 af 22. april 1998 om ansættelse af udenlandske sygeplejersker i det grønlandske sundhedsvæsen
Peqqissaasut nunani allaneersut peqqinnissaqarfimmi atorfinitsitaasarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 15, 22. april 1998-imeersoq

⁶ https://nun.gl/emner/sundhedsprofessionelle/autorisation?sc_lang=da
https://nun.gl/emner/sundhedsprofessionelle/autorisation?sc_lang=kl-gl

taakkartorneqarsinnaasut siullertut immikkuullarilaarmata, tassami oqaatigineqartut akerleriipput, aammalu nalunaarummi allassimagaluarlutik piunasaqaatit taakkartorneqarsinnaasutuinnaq allassimammata. Piunasaqaatit taakkartorneqarsinnaasut nalunaarummi allassimammata, pingaaruteqarpoq nalunaarsussallugu, piunasaqaatit taakkartorneqartut aallaavigalugit nunanit allaneersut qinnuteqartut naammassinnissinnaassanngitsut, taamaattumillu tamanna nunanit allaneersunik peqqinnissaqarfimmi sulilersitsiniarnermut unammilligassaasoq annertoq.

Piunasaqaataasut taakkartorneqarsinnaasut saniatigut piunasaqataavoq peqqissaasoq Kalaallit Nunaanni Peqqissaanermut Ilisimatusarfimmi ilinniarneqarsinnaasup pitsaaqataanik ilinniarsimanissaa, tamannalu tunngavigalugu misissuinissamut piffissaq annertoq atornerqarsinnaavoq. Uani immaqa misissorneqarsinnaavoq Danmarkimi Islandimiluunniit ilinniarfeqarfiit sorliit misissueqqaanngikkaluarluni qinnuteqartut ilinniarfigisaattut akuerineqarsimanersut. Taamaattoqassanngippat sukkanerusumik sukumiinerusumillu misissuisoqarsinnaanissaa anguniarlugu aningaasaliisoqarsinnaavoq assersuutigalugu nunani ilinniarfeqarfiit aalajangersimasut misissorneqarsinnaapput.

3.7. Sulisinnaanermut najugaqarsinnaanermullu akuersissutit

Najugaqarsinnaanermut sulisinnaanermullu akuersissutinik nalinginnaasumik aatsaat tunniussisoqarsinnaavoq qinnuteqartoq atorfininnissamut neqeroofigineqarsimappat imaluunniit atorfininnissamut isumaqatigiissuteqarpat, sulinissamut siunertaq naapertuuppat kiisalu atorfeqarnermi akissaatinut atugassarititaasunullu tunngasut Kalaallit Nunaanni pissutsit malillugit aqqissuuneqarsimappata. Styrelsen for International Rekruttering og Integrationip (Nunanit allanit Atorfinitsitsinermut Akulerutsitsinermullu Aqutsisoqarfik) atorfininnissamut isumaqatigiissut nalilersuiffigineq ajorpaa. Suliali Namminersorlutik Oqartussanut, Isumaginninnermut, Sulisoqarnermut Nunamut Namminermullu Naalakkersuisoqarfimmut tusaarniaassutigineqartarput, taakkualu akissaatinut atorfeqarnermullu attuumassuteqartut Kalaallit Nunaanni atugassarititaasunut naapertuunnersut nalilersortarpaat, taakkualu oqaaseqaataat tunngavigalugu sulinissamut akuersissummik tunniussisoqarnissaa innersuussisoqarsinnaalluni. Suliap taamatut suliarineqartariaqarnera peqqutaalluni Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi avataaneersunik sulilersitsiniarneq utaqqinartorujussuuvoq, tamannalu unammilligassatut aamma isigineqartariaqarpoq, suliassaqarfimmi pineqartoq angerlaanneqarnikuunngilaq Danmarkimiillu aalajangersagaalluni. Utaqqinerup sivisusinnaanera peqqutaalluni Peqqinnissaq pillugu isumaqatigiissusiortoqarnikuuvoq, taannalu fasttrack pillugu isumaqatigiissummut tapiliussaavoq, suliallu sivisuumik suliarineqartariaqartarneri pillugit unammilligassat iliuuseqarfiginiarneranut iliuusaalluni.

3.8. Fasttrack pillugu isumaqatigiissut

Peqqinnissaqarfiup iluani sulisinnaasunik pilertortumik atorfinitsitsisoqarsinnaanissaa anguniarlugu 2021-mi Naalakkersuisut Udlændinge- og Integrationsministeriamut (Nunanit allaneersut – aammalu akulerutsitsiniarnermut ministeriaqarfimmut) fasttrackimik isumaqatigiissusiorsimapput. Isumaqatigiissutip siunertaa tassaavoq nunanit allaneersunik atorfinitsitsiniarnermi eqaannerusumik ingerlariuseqarsinnaaneq, maanimi nunami avataaneersunik sulisinnaasunik pisariaqartitsineq annertusiartuinnarami. Tassunga atatillugu Peqqinnissaq pillugu isumaqatigiissusiortoqarpoq, taanna 2023-mi nutarterneqarpoq, tassanilu Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi peqqinnissaqarfimmi sulisussat najugaqarsinnaanissaannut

sulisinnaanissaannullu akuersissutinik tunniussinissamut attuumassusillit isumaqatigiissutigineqarput. Isumaqatigiissulli pineqartoq Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfinni sulisussanut taamaallaat attuumassuteqarpoq, taamaattumik kommunit Namminersortulluunniit ilaatinneqarsimangillat. Tamannalu ilaatinneqarnissaa pisariaqartinneqassappat, isumaqatigiissut nutarterneqaaqqissinnaavoq. Taamaattoqassappallu tamanna taamaallaat pisinnaavoq Styrelsen for International Rekruttering og Integrationip (Nunanit allanit Atorfinitsitsinermut Akulerutsitsinermullu Aqutsisoqarfik) suleqatigineratigut.

Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasoq oqaatigineqartillugu, peqqinnissaqarfiup iluani sulisinnaasutut ilinniarsimasoq eqqartorneqartarpoq, taannalu Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaanissaminut neqeroorummik pissarsisimangikkuni sulilernissamut isumaqatigiissusiorfigineqarsimassaaq, atorfeqarnermullu atatillugu isumaqatigiissutit malillugit tamanna isumaqarpoq qinnuteqartoq sulisinnaanermut akuersissummik tunineqarsinnaasoq, sullinneqarsinnaasoq aammalu Kalaallit Nunaannut suliarturnerminut atatillugu, qinnuteqartup qinnuteqarnermi nalaani allatut najugaqarsinnaanermut akuersissummik atuuttumik peqaruni saniatigut isumaqatigiissusiorfigineqarsinnaasoq.

Nunamut tikiinginnermi atorfeqarnej tunngavigalugu najugaqarsinnaanermut akuersissummik pissarsereersimasoqassaaq, takuuk nunanut allamiunut inatsit Kalaallit Nunaannut atuutsinneqartumi § 9 imm. 7 (Nunanut allamiunut inatsit Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalernissaa pillugu peqqussut nr. 150 23. februar 2001-imeersoq). Nunamut isereersut qinnuteqaataannik akuersineq taamaallaat immikkut pisoqartillugu tunniunneqarsinnaavoq. Kalaallit Nunaanni atorfininnissamut isumaqatigiissut imaluunniit peqqinnissaqarfimmi sulisinnaanermut neqeroorut immikkut pisutut isigineqartarpoq.

3.9. Peqqinnissaqarfimmi sulisut pillugit isumaqatigiissuteqarnissamut aaqqissuussaq

Isumaqatigiissutip matuma atulernera peqputigalugu Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasut Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaanermut neqeroorummik isumaqatigiissumilluunniit pisimasut pillugit immikkut aaqqissuussaqarpoq. Taamaattoqassappalli atorfininnissamut isumaqatigiissut Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasunut isumaqatigiissutaasimassaaq, tassanilu atorfeqarnermi isumaqatigiissutit malinneqassapput aammalu Kalaallit Nunaanni pissutsit malillugit akissaatinut atorfininnermullu atugassarititaasut naapertuutissapput. Aaqqiissummittaaq ilaavoq Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasut najugaqarsinnaanermut sulisinnaanermullu akuersissummik tunineqarsinnaasut, suliaq pillugu piunasaqaatit naammassineqarsimanersut Namminersortulik Oqartussanut tusarniaassutigeqqaanngikkaluarlugu.

Najugaqarnissamut sulinissamullu akuersissut tunniunneqassappat, aalajangiussaq Styrelsen for International Rekruttering og Integrationip (Nunanit allanit Atorfinitsitsinermut Akulerutsitsinermullu Aqutsisoqarfik) Kalaallit Nunaanni politiiunut tunniutissavaa, taakanngaanniillu aalajangiussaq qinnuteqartumut ingerlateqqinneqassaaq, taamaaliornikkut inuiaassutsimut passi imaluunniit angalanissamut uppersarsaatit allat aqutsisoqarfimmut nassiunneqartariaqassanngillat. Qinnuteqartoq qinnuteqarnerminut atatillugu kinaassutsiminik uppersarsaasimappat, aalajangiussaq qinnuteqartumut toqqaannaq nassiunneqarsinnaavoq.

3.10. Ilinniarsimanermut, atorfeqarsimanermut akuersissuteqarnermullu uppersaait

Styrelsen for International Rekruttering og Integrationimit (Nunanit allanit Atorfinitsitsinermut Akulerutsitsinermullu Aqutsisoqarfik) Peqqinnissaq pillugu isumaqatigiissut atuussimasoq malillugu Peqqinnissaqarfimmi sulisussanut Danmarkimit Kalaallit Nunaanniillu akuersissutip uppersarneqarnissaa piumasarineqartarsimavoq. Peqqinnissaq pillugu isumaqatigiissulli nutaaq pissutsinut nalimmassarneqarsimavoq ima, Styrelsen for International Rekruttering og Integrationi (Nunanit allanit Atorfinitsitsinermut Akulerutsitsinermullu Aqutsisoqarfik) isumaqatigiissut malillugu najugaqarsinnaanermut sulisinnaanermullu akuersissutinik suliaqartilluni naatsorsuutigineqartassasoq Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi atorfinitsitsinissamut isumaqatigiissusiortoqarnerani, Peqqinnissaqarfimmi sulisup ilinniarsimaneq akuersissuteqarnerlu eqqarsaatigalugit Kalaallit Nunaanni Peqqissutsimut inatsisit atuuttut eqqumaffigisimassagai imaluunniit qinnuteqartup tikinnermi kingorna akuersissummik pissarsinissaanut pilersaarsiortoqarsimassasoq, taamaalilluni aqutsisoqarfimmit uppersaasoqarnissaa piumasaqaataajunnaassasoq. Soorluttaaq aamma Aqutsisoqarfimmit atorfeqarsimanermut uppersaait piumaneqartarunnaassasut.

3.11. Fasttrackimik isumaqatigiissut malillugu peqqinnissaq pillugu isumaqatigiissummut assersuut

Peqqissaasoq nunami allami ilinniarsimasoq, nunani allani ilinniarsimaneq akuerineqarpoq Kalaallit Nunaannilu sulisinnaanermut akuersissummik tunineqarluni. Peqqinnissaqarfimmit peqqissaasoq isumaqatigiissutini atugassarititaasut malillugit atorfinitsitsisoqarniarpoq. Tamaattumik najugaqarsinnaanermut sulisinnaanermullu akuersissummik qinnuteqartoqarpoq. Peqqinnissaq pillugu isumaqatigiissut atuussimasoq malillugu Styrelsen for International Rekruttering og Integrationip (Nunanit allanit Atorfinitsitsinermut Akulerutsitsinermullu Aqutsisoqarfik) piumasarisavaa peqqissaasup Danmarkimi akuersissummik pisimanini uppersassagaa. Peqqinnissaq pilluguli isumaqatigiissutissatut siunniussa q malillugu peqqissaasoq najugaqarnissamut sulinissamullu akuersissummik tunineqarsinnaavoq Danmarkimit peqqissaasutut sulisinnaanermut akuersissummik pissarseqqaanngikkaluarluni. Taakkualu saniatigut peqqissaasup aamma Kalaallit Nunaanni peqqissaasutut sulisinnaanissamut akuersissumminik takutitseqqaartariaarutissaaq, soorlu aamma ilinniarsimanerminut sulisimanerminullu uppersaaitinik tunniussisariaarutissasoq.

3.12. Nunanit allaneersut suliffimminnik taarsiisarnernannut unammilligassaq

Innuttaasut maani nunami suliaqarfimmi allani sulisooreersut ataavartumik najugaqarsinnaanermut akuersissummik pissarsinissaanut unammilligassaqarput. Maannakkumut ataavartumik najugaqarsinnaanermut akuersissut tunniunneqarsinnaasarpooq ukiut arfineq-marluk najugaqarnissamut akuersissummik peqarsimagaanni suliaqarfimmi aalajangersimasumi sulisimagaanni. Suliaqarfimmi allami atorfininneq ataavartumik najugaqarsinnaanermut qinnuteqarnissamut sunniuteqarsinnaavoq.

Tamanna isumaqarpoq nunanit avannarlerninngaanneersuunngitsoq Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasoq allami suliguni, Peqqinnissaqarfimmi sulilissagaluaruni suliffeqarnermi piffissaq katersukkani annaasinnaagaa, taamaattumik ataavartumik najugaqarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqarnissaminut ukiut arfineq-marluk utaqqeqqittariaqassalluni. Ataavartumik najugaqarsinnaanermut akuersissummik pissarsiniarnermi ilaatigut piumasaqataasarpoq pitsaassuseq aalajangersimasoq aallaavigalugu danskisoorsinnaaneq kalaallisoorsinnaanerluunniit.

Uani peqqinnissaq pillugu isumaqatigiisummut ilaliussamik aalajangersakkamik ilanngussisoqarsinnaannginnera misissorneqartariaqarpoq, taamaaliornikkut nunanit allaneersoq maani nunameereersoq Peqqinnissaqarfimmi sulilissagaluaruni, assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi, ataavartumik najugaqarnissamat qinnuteqarnissaminut sulisimanermut piffissaq katersukkani annaasinnaassanngikkaa.

3.13. Inatsisitigut sinaakkutit uteqqiiffigalugit

Naatsumik qulaani taakkartorneqartut uteqqiiffigissagutsigit oqarsinnaavugut nunanit allaneersunik peqqinnissaqarfimmi sulilersitsisoqarsinnaavoq. Taamaakkaluartoq peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasut sulilissagaluarpata alloriarfeqarpoq ingerlatassanik, ilaatigut soorlu Kalaallit Nunaanni sulisinnaanermut akuersissummik tunniussisarneq.

Maani nunami nakorsatut sulisinnaanissamat akuersissummik pissarsissagaanni, qinnuteqartoq Nunatta Nakorsaaneqarfianit piumasarineqartunik naammassinnittariaqarpoq. Ilaatigut ilinniarsimasat sulisinnaanermullu akuersissutit pissarsiarisimasat uppersararneqassapput, pineqartup najugarisaani nakorsatut sulisinnaanermut akuersissutip atuuttuunissaa qulakkeerneqassaaq killilersugaassananilu, oqaatsinut piumasaqateqarpoq aammalu maani nunami nakorsatut sulissagaanni pisinnaatitaaffiit pisussaataitaaffiillu ilisimaneqartariaqarput aammalu maani nunami peqqissutsimut attuumassusillit saqqummiunneqartariaqarlutik.

Peqqissaasut maani sulinissaminut akuersissummik pissarsissagunik Peqqissutsimut Ilisimatusarfimmi ilinniakkap pitsaaqataanit iliniarsimanissaat piumasaqataavoq. Taassuma saniatigut peqqissaasunut nunanit allaneersunut piumasaqataavoq peqqissaasutut nunani avannarlerni sulineramik misiliisimanissaq oqaatsinullu misilittagaqarnissaq, oqaatsisigut Danskprøve 2-mik angusisinnaanissaq imaluunniit kalaallisut sumiorpaluutilluunniit assingusut tamakkiisumik oqaatigisinnaagai.

Fastrackimik nutaamik isumaqatigiissusiornikkut, Peqqinnissaqarfimmi sulisunut atuutsinneqartoq, suliaq pisariinnerulerpoq. Taanna tunngavigalugu Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasut maani najugallit allamik suliffittaarnerminnut atatillugu nunamit aallaqqaanngikkaluarlutik sulisinnaanermut qinnuteqarsinnaapput. Suliffimmilli taarsiineq ataavartumik akuersissummik qinnuteqarnissamat sunnuteqarsinnaavoq, tassami ataavartumik najugaqarnissamat akuersissummik tunniussinissamat ukiut arfineq-marluk suliassaqarfimmi aalajangersimasumi sulisimanissaq piumasaqataagami. Fastrackimik isumaqatigiissuteqarneq malillugu qinnuteqartoq sulisitsisorlu eqaannerusumik sulisinnaassapput suliarlu sukkanerusumik ingerlanneqarsinnaalluni.

Nunanit allanit Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasunik sulilersitsinissap sukkanerusumik ingerlanneqarsinnaanissaa anguniarlugu ilinniarfiit nunanit allaneersut isumaqatigiissusiorfigineqarsinnaapput, tassani ilinniarfiit naapertuuttut

akuerineqareersinnaagamik. Taamaaliortoqarneratigut sulilersitsiniarneq sukkanerusinnaavoq Kalaallit Nunaannilu Peqqinnissaqarfik peqqinnissaqarfinni sulisinnaasunit nunanit allaneersunit tikinneqarnissaa pisariinnerulersinnaalluni.

Peqqinnissaqarfimmi sulisoq nunanit allaneersaq atorfinitsinneqartillugu, pineqartup Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi sulilernerminut atatillugu piginnaasaatigut oqaatitsigullu tapersorneqarnissaat anguniarlugu aningaasaqarnermut sulisoqarnermullu attuumassusillit qulakkeereerseqarsimassapput.

4. Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuaq⁷

Naalakkersuisut 2020-mi upernaap ingerlanerani Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuarmik pilersitsipput, taakkualu siunertaat tassaavoq peqqinnissaqarfimmi inissisimanerup sukumiisumik nalilersorneqarnissaa. Ataatsimiititaliaq Peqqinnissaqarfiup iluani iliuusissanik pitsangorsaatissanillu siunnersuusioqquneqarsimavoq. Siunnersuutit taakkua siammasissuupput, ilaatigut Peqqinnissaqarfimmi tunngaviusumik sulisussanik atorfinitsitsineranut attassiniarnermullu tunngasut, ilinniartitaaneranut piginnaangorsaaneremullu, kommunit, Danmarkip nunallu allat suleqatiginerat isiginiarneqarsimapput.

Suliaq peqqissaarullugu ingerlanneqarsimavoq, peqqinnissarlu pillugu ataatsimiititaliami Peqqinnissaqarfimmi sulisut innuttaasullu isumaat isumaliuutersuummi ilanngunneqarsimapput, taakkualu aallaavigalugit Peqqinnissaqarfimmi maannakkumut inissisimaffik unammilligassallu misissoqqissaarneqarsimallutik. Isumaliuutissiissummi unammilligassat marluk qitiutinneqarput: Peqqinnissaqarfimmi sulisunik atorfinitsitsineq attassinertu. Ataatsimiititaliami unammilligassat pillugit aaqqiissuteqannginnera taakkartorneqarpoq, taakkualu Peqqinnissaqarfiup suliasaanik patajaassusaannullu unammilliisinnaaneri eqqaaneqarlutik.

Nunani allani unammilligassat assigalugit Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasunik atorfinitsitsinissanik unammilligassaarpoq, taakkununga ilaapput nakorsat immikkut ilisimasallit, sulisut piginnaanillit amigaatigineqarput aammalu Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasut eqqarsaatigalugit unammillerteqarpugut nunattalu inissisimanagera unammilligassartaqarluni. Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup suliaqarnerminnut atatillugu Islandimut paasisassarsiorlutik angalasimapput, tasanilu Peqqinnissaqarfimmi sulisunik sulilersitsineranut attassinermullu tunngatillugu aaqqiissutaat misissorneqarsimavoq, aammalu Peqqinnissaqarfimmini nunanit allaneersunik, ingammik peqqissaasut filippinerineersut eqqarsaatigalugit, sulisoqalernissaminnut periusaat, suleriusii misilittagaallu paasinianeqarsimallutik.

Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuarmi Islandimi nunanit allaneersunik atorfinitsitsiniarnermut atuutilersitsineranut periusaat aaqqiissutaasinnaasutut taakkartorneqarpoq. Uanili maluginiarneqaaqquneqarpoq oqaatsitsigut piginnaasat aalajangiilluinnarnissaat, anguniarneqassasorlu Peqqinnissaqarfimmi sulisut tuluttuinnaq piginnaaneqaratik kalaallisut danskisullu oqalunneq ilinniassagaat, tamannalu anguniaraanni oqaatsini pingasuni taakkartorneqartuni nutserisoqarsinnaaneq pisariaqartinneqassaaq.

Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuarmi innersuussutit tigussaasut suliarineqarsimapput, taakkualu Peqqinnissaqarfimmi sulisunik atorfinitsitsiniarnermi attassiniarnermilu

⁷Sundhedskommissionens betænkning, maj 2023, kap. 9. side 149-151

Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliuutissiissutaa 2023-mi Maaji, kap. 9, qup. 176-179

unammilligassaapput. Innersuussutit ilagaat sulisussarsiortarnermik pitsangorsaaneq, oqaatsit pillugit ilinniarfik, akuersissutit pillugit inatsisit ataatsimoortinneqassasut, suliassanik suliarinnittarnermik pitsangorsaaneq aamma suliffimmi avatangiisit orniginartuunissaat. Ataatsimiititaliami naqissuserneqarpoq nunanit allaneersunik sulilersitsinissamut atuutilersitsinissamut pilersaarut sukumiisoq siunissaq ungasinnerusoq isigalugu periusissiaassasoq, tassanilu Peqqinnissaqarfimmi tungaviumik unammilligassat iliuuseqarfigineqassallutik.

Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuarmi nunanit allaneersunik sulilersitsinissaq attassinissarlugu pillugu siunnersuutaat ilaatigut tassaapput:

- Peqqinnissaqarfimmi sulinnaasunik nunanit allaneersunik ukkataqartoqassaaq, taakkualu pillugit akuersissuteqarnermut oqaatsitsigullu tungasunik piumasaqaatinik pilersaaruteqartoqassaaq.
- Akuersissuteqarnermut attuumassusillit tamarmik ataatsimoortinneqassapput.
- Peqqinnissaqarfimmi sulisut piginnaasaannik ineriartortitsinissamut periarfissaqarnissaat aqutigalugu soqutiginnilersitsinissamut attassinissamullu kajumissaarutininik pilersitsisoqassaaq.
- Sulisoqarnermi allaffissorneq pitsaanerulersinneqassaaq.
- Akissaatinut sulisoqarnermullu attuumassusillit eqqarsaatigalugit aqutsisoqarnikkut iliuuseqartoqarsinnaanerulissaaq.
- Nunanit allaneersut sulilernissaannut pilersaarutininik suliaqarneq.

4.1. Iliuuseqarfissat

Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuarmi atorfinitsitsinermit attassiniarnermullu eqimattat suligasuartussat, Peqqinnissaqarfiup iluani atorfinitsitsiniarnermit attassiniarnermullu pitsangorsaatissatut iliuuseqarfissat taakkartorsimavaat. Taakkunani pitsaasumik kinguneqartinneqarsinnaasumik iliuuserineqarsinnaasut isumaqatigiiffialugit ukkatarineqarsimapput. Ilaatigut siunnersuutit kommunit naalakkersuisoqarfiillu akimorlugit suliassaqarfiupput, assersuutigalugu Kalaallit Nunaannukannginnermi paaqqinnittarfinnut allatsissinnaaneq aammalu atorfininnermi periarfissat.

4.1.1. Ineqarneq

Peqqinnissaqarfimmi sulisut oqaatigisaat naapertorlugit ineqarneq inillu pitsaassutaat atorfinitsitsiniarnermi attassiniarnermilu ajornartorsiutaapput annertuut. Naak ineqarniarneq suliassaqarfik annertugaluartoq, soqutigisallit arlallit eqqugaasarput, taamaattumik ineqarnermi pitsaassutsit pitsangorsarneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Taakkuami Kalaallit Nunaanni sulisussanik attassiniarnermit kajumissuseqarnissamullu sunniuteqartarput. Nuummi ineqarniarneq sinerissamut sanilliullugu allaanerupput. Nuummi inigisat pitsaassusaat appasiinnaratik aamma ineqarniarneq ajornakusoorpoq, sinerissallu sinnerani ineqarniarneq eqqarsaatigalugu init pitsaassusaat appasipput.

Peqqinnissaqarfimmit atorfinitsitsinermi sakkussatut pingaarutilittut inissanik innersuussisinnaaneq attatiinnarusunneqarpoq. Nuummi Dronning Ingridip Napparsimmavissuata ungasinngisaani inissanut innersuussisarupput. Sulisulli najugaannut tungatillugu eqqarsarnartortaqarpoq,

tassami inissianut akit appasinneri peqqutaallutik inissiat pitsaassusii appsimapput, akiligassallu annikinneri peqqutaallutik ingerlaavartumik aserfallatsaaliuinissamut akissaqartitsisoqarsimangilaq, illuatungaanilli aamma ininut akissat qaffanneqarpata sulisussarsiornermut sulisullu sulisoriinnarnissaannut aamma pitsaanngitsumik sunniuteqassaaq.

Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuarmi eqimattakkuutaani suligasuarfik ilaatigut inerniliussa:

- Peqqinnissaqarfimmi inissianik innersuussisinnaanerup attanneqaannarnissaa atorfinitsitsineri sakkussaavoq pingaarutilik.
- Peqqinnissaqarfiup ininik tunniusseriaaseq nalilersortariaqarpaat, tassunga ilanngullugu qitiusumik allattoqarfimmi periutsit malinnerunissaat. Tassami ineqarnermut allaffissornerq atuuttut ima aqqissuunneqarsimammat, pisariaqartitat allanillu tunniusseqqissinnaaneq peqqutaalluni pisariaqanngitsumik peqqinnissaqarfimmut pilersuinissamut unammillerneqarneq.
- Inissiat atorfillit naatsorsuutigisaannut naapertuutinngitsut iperarneqarnissaat Peqqinnissaqarfimmut kajumissaarutigineqarpoq.
- Peqqinnissaqarfik aningaasartuutitut misissuisitsinissaannut kaammattorneqarpoq. Uani ineqarneq eqqarsaatigalugu nammineq iliuuserisinnaasaannut periarfissat misissoqquneqarput, taamaaliornikkut sulisut nammineq iniititut inissinneqarsinnaassapput, tamannalu Peqqinnissaqarfimmut akikinnerussaaq.

4.1.2. Sulisoqarnermi allaffissornerq

Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuarmi ataatsimiinnermi sulisut sinniisaata oqarnera malillugu sulisoqarnermi allaffissornermi unammilligassaqarpoq. Atorfinitsitaanermut isumaqatigiissutit nassiunneqarnissaat kingusinaartarsimapput akissarsiallu kukkuneqarsimasut suliarineqarnissaat aamma kingusinaartarlutik. Ajornartorsiutit ilaatigut ilagaat sulisoqarnermi aqqiagiinngissutit ilaat sulisut akornanni erloqititsisarsimasut.

Sulisuqarnermi allaffissornerup pitsanngorsarneqarnissaannut imatut iliuuseqartoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq:

- Akileraarutitut nalunaarsuinissaq pillugu paasinartunik ilitseruusiortoqarlunilu videuliortoqassaaq
- Sulisimanermut immersuinissaq pillugu paasinartunik ilitseruusiortoqarlunilu videuliortoqassaaq

Aqqissuussaannermut tunngatillugu najukkami aqutsisut aqutsisinnaatitaanerata annerusumik pisariaqartinneqarnera Peqqinnissaqarfiup Qullersaqarfianit oqaatigineqarpoq. Ullumikkut Peqqinnissaqarfiup Qullersaqarfia Namminersorlutik Oqartussat atorfinnik nakkutilliineq pillugu kaajallaasitaanni ilaavoq, tamatumalu kingunerisaanik suliffik sinnerlugu aqutsisut aalajangigaat Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik aqutugalugu isumagineqartassapput. Maannakkut suleriaaseq ilaatigut sivitsorneqartarpoq, tassami Peqqinnissaqarfiup Qullersaqarfiata piffissami sivisuallaartumi Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfimmut pisortatigoortumik uppersaatinik suliaqartarami. Peqqinnissaqarfimmut atorfinnik nakkutilliineq Peqqinnissaqarfiup Qullersaqarfianut nuukkaanni suleriaatsitigut piffissatigullu iluaqutitaqassasoq Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfimmit kiisalu Peqqinnissaqarfiup

Qullersaqarfianit nalilerneqarpoq. Taamaaliornikkut Peqqinnissaqarfiup Qullersaqarfia aaqjissuussaannikkut pisariaqartinneqartunut sukkanerumik aaqjiissuteqarnissamut periarfissaqassaaq maannakkullu maannakkut suliassanik naammassinninniarnernanut atatillugu sapinngisamik pitsaanerpaamik ingerlaavartumik naleqqussaasinnaassalluni.

Peqqinnissaqarfiup Qullersaqarfiata Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfiup suleqatigineratigut qitiusup avataatigut akissarsianik aalajangiinissamut suut periarfissaareernerannut kiisalu isumaqatigiissutaareersuni piffissamik suliffiusumik pilersarusiornermut tunngatillugu erseqqissaasimapput. Tamatuma saniatigut Peqqinnissaqarfiup Qullersaqarfia isumaqatigiissutinik isumaqatiginninniarnermi maannakkut peqataasarpoq siunissamilu isumaqatiginninniarnissani peqataasassaaq, taamaalilluni akissarsiatigut atorfinitsinneqarnermilu atugassarititaasunik isumaqatiginninniarnermi toqqaannartumik sulisitsisut soqutigisaat annerusumik ilanngunneqartarput.

Eqqortunik atorfinitsitsinermi isumaqatigiissusiortarnermi isumalluutit pisariaqartinneqartut qulakkeerniarlugit kiisalu taakku piffissaq eqqorlugu Peqqinnissaqarfimmi sulisunit tigueqartarniassammata suliniutit ingerlanneqartarput. Pingaartumik peqqinnissaqarfiup sulisussarsiortarnera pitsanngorsarniarlugu suliniuteqartoqartarpoq.

4.1.3. Kulturit arlallit pillugit ilinniarneq paasinninnerlu

Peqqinnissaqarfimmi kulturit arlallit pillugit ilinniarneq paasinninnerlu sulisussarsiortarnermut sulisullu sulisoriinnarnissaannut pingaaruteqartumik inissisimapput. Sulisut nutaat Kalaallit Nunaanni kulturini, paasiuminaatsittarpaat. Sumiiffinni sulisut suliffimminni naammagisimaalernissaannut tamanna aamma unammillerneqartarpoq, tassami ilaatigut kulturini nutaaq nammineq naleqartitanut kulturerisamullu sanilliunneqarsinnaaneq ajormata. Taamaattumik aatsaat Kalaallit Nunaanni siullermeertumik sulilersussanut pikkorissaasoqartarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

4.1.4. Sulilinnginnermi sulilerneramilu periarfissat

Peqqinnissaqarfimmi inuiaqatigiinnilu tikilluaqqusaasutut misiginissamut attuumassusillit arlaqarput. Ilaatigut ataani taakkartorneqartut pitsanngorsarneqartariaqarput:

- Periarfissiineq, assersuutigalugu Kalaallit Nunaannut tikiinnginnermi paaqqinnittarfinnut allatsissinnaaneq, aapparisaq suliarisinnaasaannik atuarfigisinnaasaanik ilinniarfigisinnaasaanilluunniit periarfissaqartitsineq.
- Atorfinitsitsinnginnerup siornatigut naatsorsuutit pillugit paaseqatigiinnissamut qulakkeerinnineq.
- Peqqinnissaqarfimmi tikilluaqqusinissamut ilitsersuutit nutarterneqartariaqarput ullumikkullu atorneqarnerannit atorneqarnerulertariaqarlutik.
- Immikkoortortaqaqfinnut sumiiffinnullu nalimmassakkanik tikilluaqqusissutitut YouTube-mi videuliorneq. Maannakkut atortorissaarutaasut nutarterneqartariaqarput atorneqartariaqarlutillu.

4.2. Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup innersuussutaanik nunaniillu allaniit atorfinitsitsiniarnermik suliaqarfiussamik suliniummut allattoqarfimmik pilersitsineq

Iliuusissanik atuutilersitsinnginnermi suliaasaq siulliunneqartussat tassaavoq iliuuseriniakkanik inerisaaneq, misissuineq nassuiaanerlu kiisalu iliuuserineqartussani tunngaviusumik suliarineqartussat pillugit misissuineramik pisariaqartinneqartumik ingerlatsineq. Peqqinnissaqarfimmi nunanit allaneersunik sulilersitsisinnaanermik misissuineramik taakkunannga aallartitsinnginnermi misissoqqaarneqarsinnaasut tassaasinnaapput:

- Peqqinnissaqarfimmi sulisut kikkut pineqarpat?
- Sulisut sorliit ukkatariniarneqarpat?
- Nunanit sorlerneersut ukkatariniarneqarpat?
- Peqqinnissaqarfimmi suleqatitsinnut aamma napparsimasunut/innuttaasunut tunngatillugu oqaatsit pillugit ajornartorsiutit isummerfigissavavut?
- Qanoq ililluni suliffeqarfimmi peqataatinneqassappat?
- Sulilernermi ilinniarneq sunik imaqaassava?
- Atuutilersitsineq pitsaasoq pilersissagutsigu avataanit kikkut suleqatigineqassappat?
- Sulisunik nunanit allaneersunik isumaginninnissamut peqqinnissaqarfimmi aqutsisut ilinniartinneqassappat? Ilinniartitsinerusoqarnissaanut pilersaarusiortoqaassava?
- Sulisunik ilinniartitsinermi kommunit, ilinniarfeqarfiit soqutigisallillu allat ilanngunneqassappat?

Apeqqutit qulaani taakkartorneqartut, nunanit allaneersunik sulilersitsiniarnermi suliarineqarlutillu eqqarsaatigineqartussat ilaannarivaat.

Iliuutsinik nutaanik atuutilersitsinermi sulinermi ingerlariaarfiit eqqarsaatigineqartariaqarput, taakkualu ataatsimut eqqarsaatigineqassanatik. Atuutilersitsiniarnermut tunngatillugu misissuinerit aallaavigalugit ingerlariaqqiffissat sisamat aqqutigineqartarput⁸:

Ingerlariaqqiffik 1 *Misissuineq*, uani iliuuseriniarneqartoq suliffeqarfimmu qanoq naleqqunera misissorneqartarpoq, tassa imaappoq uani Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfiup aqqissuussaana kulturalukullu inisissimanagera aallaavigalugu misissorneqassaaq avataanit sulilersitsisoqarnissaanut qanoq inisissimanagersoq.

Ingerlariaqqiffik 2 *Aaqqissuineq*, uani Peqqinnissaqarfik sulisunik nutaanik tiguisinnaalernissaanut piareersarneqassaaq.

Ingerlariaqqiffik 3 *Atuutilersitsiartuaarneq*, uani sulisut aalajangersimasut piareersarnerat t misiliutigalugit ingerlanneqarnissaat aallartisarneqassaaq.

Ingerlariaqqiffik 4 ingerlariaqqiffinni kingulliuvoq, tasanilu iliuuseriniarneqartoq tamakkiisumik atuutilersinneqassaaq, ingerlariaqqiffinnilu siuliini misilittagarineqartut aallaavigalugit nalimmasaasoqartassalluni.

2023-mut Aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi kontumi 34.01.01 Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik (ingerlatsinermit aningaasaliissutit) suliniummut allattoqarfik 3,4 mio.-inik aningaasaliiffigineqarsimavoq, tasanilu Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup tunngaviusumik siunnersuusiaasa atuutilersinneqarnissaat qulakkearniarneqassaaq.

⁸ Fixen et. al. 2023, [Frontiers | Repeated measures of implementation variables \(frontiersin.org\)](https://www.frontiersin.org)

Suliniumi allattoqarfik pilersinneqarnissaanut siunertaq tassaavoq Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup tunngaviusumik innersuussutaanik atuutilersitsinissamik qulakkeerininnissaq aammalu Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi nunanit allaneersunik atorfinitsitsiniarnissamut sinaakkutissanik pilersitsineq, ataqatigiissarineq atuutilersitsinerlu.

Allattoqarfimmi suliassat assigiinngitsunut marlunnut avinneqarsimapput:

Immikkoortoq siulleq: Suliassaqrarfiit attuumassutillit akornanni Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup innersuussutaanik ataqatigiissarineq, suliakkiisarneq atuutilersitsisarnerlu kiisalu politikimut tunngasunik pingaarnertut isumaginninneq.

Immikkoortup aappaa: Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi sulisunik avataaneersunik sulilersitsinissamik suliniummik pingaarnertut aqutsineq. Iluatsittumik atuutilersitsinissaq anguniarlugu immikkoortumi sulineq ingerlariaqqiffinnut pisarialinnut agguataarneqassaaq.

Ingerlariaqqiffik 1: (Misissuineramik ukkatarinninneq)

Nunanit allaneersunik sulilersitsinissamut aallarnisarnissamut pilersaarummik suliagarneq. Aallartisarnermi Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi nunanit allaneersunik sulilersitsiniarnermi periarfissat unammilligassallu ukkatarineqaaqassapput. Unammilligassanik paasiniaaermi siunertaassaaq aaqqiissutissanik ujartuineq, taamaaliornikkut atuutilersitsiniarnermi unammilligassat annertuut avaqunneqarsinnaassallutik.

Suliassat ilaatigut tassaasinnaassapput tulliuuttunik misissuineq nassuiaanerlu:

- Maannakkumut najugaqarsinnaanermut sulisinnaanermullu akuersissutit pillugit malittarisassanik nalilersuineq aammalu suliassaqrarfiit naapertuuttut peqatigalugit, assersuutigalugu Sulisoqarnermut Naalakkersuisoqarfik Danmarkimilu pisortaqrarfiit peqatigalugit nalimmassaaneq. Suliaq aallarnisareerpoq sammisarlu pillugu nalimmassaanerit aallartisarneqareerlutik, taamaakkaluortoq assersuutigalugu suliffinnik taarsiinermi malittarisassat allannortinnissaannut suli suliassaqrarpoq.
- Sulisunik sorlernik sumingaanneersunillu sulilersitserusunermik paasiniaaneq
- Akuersissutinik tunniussinermut suleriutsit
- Sulinermi nalunaarsuinermilu oqaatsinik atorneqartartunik paasinninneq
- Peqqissaasunngorniat, oqaatsinullu atuarfiit tassunga ilanngullugu pikkorissarnissamut pilersaarutininik suliagarneqarnissamut isumaqatigiissusiorneq
- Suleqatigisartakkanut suliffeqrarfiit iluaneersunut avataaneersunullu akulerutsitsiniarneq pillugu ilinniartitsinissamik suliagarneq
- Sulilersitsinermi pilersaarutit, tassunga ilanngullugit ineqarniarneq immaqalu paaqqinnittarfinnut tunngasut
- Ilisarititsinissamut ilinniartitsinissamullu pilersaarutit ukkataralugit kommuninik/utoqqaat illuanik suleqateqarnissamut periarfissarsiorneq
- Suliniut pillugu allattoqarfimmi suliassatut paasisat aallaavigalugit suliassat allat aamma suliarineqassapput

Ingerlariaqqiffik 2: Nunanit allaneersunik sulilersitsiniarnerup atuutilersinneqarnera

- Ingerlariaqqiffimmi uani suliniut pillugu nassuiarneqartut malillugit misiliutit ingerlatsineq aallarnisarneqassaaq. Pilersaarummi qanimut isumasioqatigiinneq sulisullu peqataatinnissaat anguniarlugu ilinniartitsinermut nalimmassaanerit ingerlanneqassapput. Sulisut sulisumik aalajangersimasumik attaveqaateqassapput, tassunga ilanngullugu attaveqaatinut pikkorissarnernik ingerlatsinissaq suliarineqassaaq.

- Suliniutip qiterpaarnerani naalerneranilu nalilersuisoqassaaq, nalilersuinerillu aallaavigalugit Ingerlariaqqiffiit pingajuat tunngavilerneqassaaq tamakkiisumillu atuutilersinneqassalluni. Suliniut pillugu allattoqarfik ingerlatsinermut tunngatillugu suliamik ingerlataqalissanersoq ilanngullugu eqqarsaatigineqassaaq.

Ingerlariaqqiffik 3: Tamakkiisumik atuutilersitsineq

Nunanit allaneersunik sulilersitsisarnissaq tamakkiisumik atuutilersinneqassaaq suliniut pillugu naammattumik nalilersuisoqareerlunilu nalimmasaasoqareerpat.

5. Periarfissat aporfissallu

Immikkoortumi matumani Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi nunanit allaneersunik atorfinitsiniarnermi periarfissat unammilligassallu ersarissarlugit tulleriaarlugit taakkartorneqassapput. Allattorsimaffik Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuarmut aamma Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmit suliarineqarpoq, tamakkiisuungeqaalli, taamaattumik suliaq tamanna suliniummut allattoqarfimmi nanginneqassaaq.

5.1. Periarfissat:

- **Peqqinnissaqarfimmi sulisunut isumaqatigiissut malillugu aaqqiissutitut ilaliussa:** Fasttrack pillugu isumaqatigiissummut aalajangersakkamik ilaliussamik ilanngussisoqarnissaanut periarfissamik ujartuineq, taamaaliornikkut nunanit allaneersut nunatsinni najugaqareersut peqqissutsip iluani suliniartut, suliffigisaminnik allannguigunik, assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi sulilerunik, sulinerminni sivilissuseq tikitartik annaasinnaajunnaassavaat.
- **Akuerineqareersinnaaneq:** Nunani allani ilinniarfiit ilaasa akuerineqareersinnaaneratigut, Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasunik nalilersuinarnermi suliaq pisaariinnerusumik ingerlasinnaassagalarpoq.
- **Innersuussutit:** Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup sulinera aalajangersimasunik assigiinngitsunik innersuusiornermik kinguneqarpoq, tassanilu sulisussarsiornikkut peqqinnissakkullu sullissit sulisoriinnarnerisigut unammilligassat aaqqiivigineqarnissaat anguniarneqarpoq. Sulisussarsiornermi sakkussatut pingaarutilinnik atorneqarsinnaasunik innersuussutit taakku iliuusissatut pilersaarutininik malittarisassanillu imaqarput.
- **Islandimi atuutilersitsinermut periuseq:** Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliami "Islandimi nunanit allaneersunik sulilersitsiniarnermut atuutilersitsinermi periuseq" aaqqiissutaasinnaasutut tikkuarneqarpoq.
- **Oqaatsitigut ilinniarneq:** Peqqinnissq pillugu Ataatsimiititaliami oqaatsitigut piginnaasat pingaartinneqarnissaat oqaatigineqarpoq, siunnersuutigineqarlunilu peqqinnissaqarfimmi sulisut nunanit allaneersut danskisut ilinniartariaqassasut, kisianni pitsaanerpaassagalaruortoq aamma kalaallisut ilinniarsinnaappata. Oqaatsinut ilinniartitsinerit nunanit allaneersunut ammaanepartariaqaralarput.
- **Kulturit arlallit pillugit ilinniarneq paasinninnerlu:** Sulilerlaanut kulturikkut paasinnissinnaaneq pillugu pikkorissaaneq ilinniartitsinerlu.
- **Akulerutsitsineq:** Kalaallit Nunaanni najugaqarneq sulinerlu ersarissarniarlugit isiginnaagarsiornikkut, sulilersut Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut akulerutipallassinnaanissaannut iluaqutaasinnaapput.

- **Suliniuummut allattoqarfik:** Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup siunnersuusiaanik atuutilersinneqarnissaannut ataqatigiissaarisooqarnissaa aqutsisoqarnissaalu naammassisaqarfiulluarniassammat suliniuummut allattoqarfeqarnissaa periarfissaalluarsinnaavoq. Taamaaliornikkut nunanit allaneersunik sulilersitsiniarnermut suliniut aqqissuussaasunik ingerlanneqarsinnaassaaq.
- **Ininik tunniussisarneq:** Peqqinnissaqarfimmi inissanik tunniussisinaanerup periarfissaanera attatiinnarneqassaaq.
- **Ineqarneq:** Ininik tunniussisarnermi periutsit nalilersorneqarnissaat, inigisat naammaginangitsut iperarneqarnissaat aammalu ineqarnermi atugassarititaasut pitsanngorsaavigineratigut ineqarnermi atugassarititaasut pitsanngorsarneqarsinnaapput.
- **Sulisoqarnermi allaffissorneq:** Qitiusumik sulisoqarnermi allaffissornerup pitsanngorsaavigineratigut, tassunga ilanngullugit atorfininnermut isumaqatigiissutit piffissaq eqqorlugu nassiunneqarnissaat aammalu kukkussutsinik aaqqipallattoqartarsinnaappat, sulisut naammagisimaarinninnerat qaffasinnerulissagaluarpog attassiniarnerlu pitsaanerulissalluni.
- **Sulisoqarnermi allaffissorneq:** Akileraarutinut nalunaarsueriaaseq sulisimanermullu nalunaarsueriaatsinut ilitsersuutinik videonillu paasinartunik suliaqarneq.

5.2. Aporfiit:

- **Oqaatsitsigut unammilligassat:** Peqqissaasut nunani allaneersut Peqqinnissaqarfimmi atorfinitsitaasarnert pillugu nalunaarummi⁹, ilaatigut piumasarineqarpoq kalaallisut danskisullu ilinniartariaqarneq, tamannalu nunanit allaneersunut unammilligassaasinnaavoq, ingammik nutserisinaaneremut oqaatsinullu ilinniarsinnaaneremut periarfissaqarpianginnera eqqarsaatigalugu. Pingaartumik napparsimasunik sullissinermi ataatsimut oqaatsitigut paaseqatigiinnissaq pingaaruteqarpoq.
- **Atorfeqarnerup sivilissusaa:** Sulisut nunanit allaneersut, najugaqaannarnissamut akuersissummik peqanngitsut, suliaqarfik suliffigisimasartik qimallugu allaanerusunik suliffittaarunik, atorfeqarnerup sivilissusaa tikissimasartik annaasarpaat, taannalu najugaqaannarnissamut qinnuteqarnermi piumasaqataalluni.
- **Suliasaqarfiit angerlaanneqanngitsut:** Nunanit allaneersunik sulisoqarnermut tunngatillugu unammilligassaq tassaavoq, suliasaqarfik angerlaanneqarnikuunngimmat, Danmarkimillu aalajangersorneqarmat.
- **Nunap inissisimaffia pillugu unammilligassat:** Nunap avinngarusimasumiinnera, innuttaasullu siammasinneri peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasunut orniginartingissinnaavaat.
- **Atuutilersitsiniaanermi unammilligassat:** Naak immikkoortorqarfik aningaasalerneqarlunilu pilersaarusiorneqareeraluartoq, nunanit allaneersunik atorfinitsitsiniarnermut akulerutsitsiniarnermullu periusissiat atuutilersinneqarnissaat unaminarsinnaavoq, tassami unammilligassat naatsorsuutiginnigisat nalaanneqarsinnaagamik.

⁹ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 15 af 22. april 1998 om ansættelse af udenlandske sygeplejersker i det grønlandske sundhedsvæsen

Peqqissaasut nunani allaneersut peqqinnissaqarfimmi atorfinitsitaasarnert pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 15, 22. april 1998-imeersoq

- **Kulturikkut oqaatsitigullu unammilligassat:** Sulisut nunanit allaneersut kulturikkut oqaatsitigullu allaanerusuneersinnaapput, tamannalu peqqutaalluni Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmut akulerulluarnissamut ajornartorsiortitsisinnaalluni.
- **Kulturit arlallit pillugit ilinniarneq paasinninnerlu:** Kulturikkut assigiinngissuseq Kalaallit Nunaannilu kulturimut paasinnissinnaannginneq ajornartorsiutaasinnaavoq annertoq.
- **Sulisinnaasut pillugit unammillerteqarneq:** Nunanit allanit unammillertit aamma piukkunnaatilinnik peqqinnissakkut sullissisussarsiorlut unammillernarsinnaapput, pingaartumik Kalaallit Nunaat unammillerfiusinnaasunik atugassaqartitsinngippat. Isumaqaatigiissutit aqqtugalugit akissarsiat aalajangersarneqarput.
- **Ineqarniarneq:** Nuummi sinerissallu sinnerani ineqarniarneq assigiinngisitaarput. Nuummi init pitsaassusaat amerlassusaallu unamminarpoq, sinerissallu sinnerani inigisat pitsaassusaat ilaatigut ajornartorsiutaasinnaallutik.
- **Ineqarneq:** Init pitsaassusaannik qaffaasoqarnerata kingunerisaanik ineqarnermut akit qaffasinneruneri qinnuteqarsinnaasut ilaannut ingalassimaartitsisinnaavoq.
- **Sulisogarnermi allaffissorneq:** Atorfininnermi isumaqaatigiissutit akissarsiallu nassiunneqartarnerisa kingusinaartarneri aammalu sulisogarnermi aqqiagiinngissutit erloqititsisinnaapput aammalu naammagisimaarnermut akuersaarnermullu apparsaataasinnaallutik.
- **Paaqqinnittarfiit/atuarfiit:** Nunatsinnut tikitsigani, najugarisallu allanngortinnginnerani meerasat paaqqinnittarfinnut allatsinneqarsinnaanngillat. Sulisussanik atorfinitsitsiniarnermi attasiniarnermilu pingaaruteqartorujussuuvog, atorfininnginnermi paaqqinnittarfinnut atuarfinnullu allatsittoqarsinnaanissaa, taamaaliortoqarneratigummi tikittoq piffissarujussuaq utaqpeqqaarani suliaortorsinnaassagalarpoq.

Ataatsimut isigalugu nunanit allaneersunik Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasunik atorfinitsitsisoqarsinnaagalarpoq, taamaakkaluartorlu unammilligassaqaqaaq, taakkualu atorfinitsitsiniarnermut atorfininnerullu aallartinnissaanut ajornartorsiortitsisinnaapput. Inatsisitigut pitsanngorsaaneq nalimmassaanerlu, fasttrack pillugu isumaqaatigiissut aammalu pissutsinut tunngatillugu unammilligassanik atuuttunik iliuuseqarnikkut Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfik nunanit allaneersunik suliffiqeqarusunnerulersinnaagalarpoq.

6. Naggasiut

Nunanit allaneersunik Peqqinnissaqarfimmi sulilersitsiniarnermi periarfissat unammilligassallu sammisani siullerni iserfigineqareersimalerput, paasisallu tulliuttut saqqummiunneqarput.

Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasunik nunanit allaneersunik sulilersitsiniaanermut atorfinitsitsinermullu tunngassuteqartut eqqarsaatigalugit nakorsat peqqissaasullu akuersissuteqarnissaannut tunngassuteqartunik inatsisitigut piumasaqaateqarlunilu suleriuseqarpoq. Tassunga ilaapput ilinniarnermut, oqaatsitigut piginnaasassatigut atorfinitsitaanerullu sivilissusissaannut piumasaqaatit. Nakorsat eqqarsaatigalugit nunani allani ilinniarfeqarfiit akuerineqarsimasut ilinniarfigineqarsimanissaat pisariaqartinneqarpoq, peqqissaasullu eqqarsaatigalugit Kalaallit Nunaanni peqqissaanermut ilinniarfimmi ilinniarneq sanilliunneqartariaqarnerisat eqqarsaatigineqartariaqarluni.

Peqqinnissaqarfiup iluani sulisinnaasunik pilertortumik atorfinitsitsisoqarsinnaanissaa aammalu najugaqarsinnaanermut sulisinnaanermullu akuersissutinik pisariinnerusunik

tunniussisoqarsinnaanissaa anguniarlugu 2021-mi Naalakkersuisut Udlændinge- og Integrationsministeriamut (Nunanit allaneersut – aammalu akulerutsitsiniarnermut ministeriaqarfimmut) fasttrackimik isumaqatigiissusiorsimapput. Isumaqatigiissulli pineqartoq Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfinni sulisussanut taamaallaat attuumassuteqarpoq, taamaattumik kommunit namminersortulluunniit ilaatinneqarsimangillat.

Nunanit allaneersoq peqqissutsip iluani ilinniarsimasoq suliffeqarnermigut allannguerusukkuni, assersuutigalugu kiffartuussisuujunnaarluni Peqqinnissaqarfiup iluani peqqissutsimut suliaqalerusukkuni, tamanna pineqartumut ajornakusoorsinnaavoq, tassami najugaqarsinnaanermut akuersissutit atuutilivinnissaanut piumasaqaataagami minnerpaamik ukiut arfineq-marluk suliassaqarfinni aalajangersimasuni sulisimanissaa. Tamannalu nunanit allaneersunit nunatsinni najugaqareersunut Peqqinnissaqarfimmi sulilerusussinnaasunut unamminarsinnaavoq. Tassunga tunngatillugu piumasaqaatit allannguuteqarsinnaanissaannut periarfissat misissorneqartariaqarput, ingammik Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasut inuiaqatigiinni pisariaqartinneqarluinnartunik suliaqartarmata.

Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliuutersuutaani Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi unammilligassat ukkatarineqarsimapput, taakkualu eqqarsaatigalugit Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasunik sulilersitsinissamut attassinissamullu siunnersuutit assigiinngitsut suliarineqarsimapput, taakkunungalu ilaapput Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasut nunanit allaneersut.

Nunani allani unammilligassat allat assigalugit sulisinnaasut piginnaanillit amigaatigineqarput aammalu Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasut pillugit unammillerteqarpugut nunallu inissisimanagera eqqarsaatigalugu aamma unammilligassaqarluta.

Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup "Islandimi atuutilersitsinermut periuseq" nunanit allaneersunik Peqqinnissaqarfimmi sulilersitsinissaanermut attassiniarnissamullu aaqqiissutaasinnaasutut isigineqarpoq, tassunga ilanngullugu inuiaqatigiinnut akulerunnissaq, oqaatsitigut piginnaasaqarnissaq pingaartinneqarpoq ingammik kalaallisut danskisullu ilisimasaqarnissaq.

Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuarmi sulisunik amigaateqarnermut iliuuserineqarsinnaasunik assigiinngitsunik tigussaasunik siunnersuusiortoqarpoq, taakkunungalu ilaapput Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasut nunanit allaneersut. Taamaaliortoqassappat atorfinitsitsiniarnermut periuseq, oqaatsinut ilinniarsinnaaneq, akuersissuteqarnermut tunngatillugu inatsit ataatsimoortut, sulianik ingerlatseriaaseq pitsaanerusoq, ineqarniarneq naammaginartooq aammalu Peqqinnissaqarfimmi sulinermi avatangiisit kajuminnarnerulersinneqarnissaat sulissutigineqartariaqarput. Taakkua eqqartorneqarnerini nunanit allaneersunik sulilersitsinermi akulerutsitsiniarnermut pilersaarut sukumiinerusoq, suliar tunnginnermi suliar tornermilu ingerlanneqartussat, pisariaqartinneqarput.

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmi suliniummut allattoqarfimmik ammaasoqassaaq, taassumalu siunertarissavaa Peqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarsuup tunngaviusumik innersuussutaanik atuutilersitsineq aammalu Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi nunanit allaneersunik sulilersinnaanermi sinaakkusiinissanik suliaqarneq. Suliniut pillugu allattoqarfimmi nassuiaammi matumani unammilligassat taakkartorneqartut sulissutigineqarnerussapput, taakkuami sulissutigineqarsimalerpata Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi nunanit

allaneersunik sulilersitsisinnaaneq pisariinnerulissaaq immaqalu aamma Kalaallit Nunaanni
Peqqinnissaqarfimmi sulisinnaasut nunanit allaneersut qinnuteqarusunnerulissapput
atorfinikkusunnerulissallutillu.

